

Preek in de doopdienst, Capelle-Schollevaar, 2 oktober 2011, 9.15 uur.

Thema: 'Een belofte die staat als een huis!' naar aanleiding van Genesis 17: 1-8 (kerntekst: vers 7).

1. God is begonnen met Abraham

Eigenlijk, als je er goed over nadent, is het wel bizar: dat wij hier, in 2011, in een hoogontwikkelde samenleving, vol wetenschap en technologie, dat wij hier lezen en zingen over Abraham: een man die 4000 jaar geleden leefde in tenten, ergens in het Midden-Oosten. Zo'n totaal andere tijd, zo'n totaal andere cultuur...

En misschien bent u vanmorgen hier als gast, en heeft u heel weinig met geloof en kerk, en denkt u: 'Ja, dat vind ik ook vreemd! Als het nou ging over Obama of Merkel of zo. Maar... Abraham?'

Het lijkt vreemd. Maar dat wij dat doen, hier en nu, dat is precies de vervulling die God hier geeft aan Abram. God zegt tegen hem: 'Abram, Ik begin met jou een bondgenootschap, en dat bondgenootschap, dat strekt zich uit over alle eeuwen – het is een eeuwig verbond – en het strekt zich uit naar vele volken – u zult de vader worden van een menigte van volken.' En vandaag de dag kunnen we dat voor onze ogen zien! Over de hele wereld, in alle talen, wordt nog steeds gesproken over Abraham, en – wat nog veel belangrijker is – over de God van Abraham! God is begonnen bij Abram met een reddingsplan voor deze wereld, een reddingsplan waarin Hij de hele wereld op het oog heeft. Een reddingsplan waarin Hij mensen wil betrekken. En dat is nou dat verbond, dat bondgenootschap.

Wanneer sluit je nou een bondgenootschap? Als je elkaar wilt steunen en samen iets wilt bereiken. De NAVO is bijvoorbeeld zo'n bondgenootschap. In de NAVO is de regel: 'Als één lidstaat wordt aangevallen, dan beschouwen alle andere NAVO-landen dat ook als een aanval op hun land.' Samen sta je sterk. En samen kun je ook wat betekenen voor de rest van de wereld. Zoals in Kosovo en in Libië.

2. Zijn verbond is een reddingsplan!

God sluit met mensen een bondgenootschap. Waarom doet God dat? Omdat Hij ziet, hoezeer de wereld in de greep is gekomen van de ellende, van de zonde, van het kwaad, van de satan. Deze wereld is een gebroken wereld, een wereld die verlossing nodig heeft. Daarom zoekt God Abram op, en Hij zegt: 'Abram, met jou maak Ik een nieuw begin! Via jou ga Ik in de wereld Mijn reddingsplan uitvoeren.'

Dat reddingsplan, dat loopt door, tot vandaag de dag, en Jithe en Mathijs maken van dat reddingsplan deel uit. Vanmorgen hebben zij het teken gekregen van Gods bondgenootschap, van Zijn verbond. En u, jij, zoals je hier zit, je wordt door God uitgenodigd, je wordt geroepen, en God zegt: 'Ook jij bent onderdeel, of mag onderdeel worden, van dat bondgenootschap van Mij met mensen, om gered te zijn, en om zelf weer anderen te redden. Om mensen eeuwig leven te geven. Om mensen in deze wereld een nieuwe start te geven.' Het is een bondgenootschap waarin het contact tussen hemel en aarde wordt hersteld, waarin God een liefdesrelatie opbouwt met mensen. Wonderlijk!

Hoe werkt dat verbond van God met mensen? Nou, God heeft tegen Abram gezegd, we hebben dat gelezen in vers

4: 'Jij zult de vader worden van een menigte volken.' God heeft Abram een nageslacht beloofd. Terwijl Abram hier 99 jaar oud is, en zijn vrouw Sara 90! Later in dit hoofdstuk, we hebben dat niet meer gelezen, moet Abraham daarom lachen. Hij ziet dat al voor zich: Sara en hij, samen nog een kind... En natuurlijk, dat kán ook niet. Menselijkerwijs gesproken kan dat niet. Maar dat is nou precies hét grote kenmerk van dit bondgenootschap: het is niet gebaseerd op onze menselijke mogelijkheden, de basis ligt uitsluitend in God Zelf. We hebben daar eerder over gelezen in

Genesis 15. Daar werd dat verbond door God al gesloten met Abram, 14 jaar eerder. En Abram moet wel gedacht hebben, in die 14 jaar: 'God is het zeker vergeten, of ik heb het verkeerd begrepen.' Maar God is het niet vergeten! En Abraham heeft het ook niet verkeerd begrepen. Maar God wacht en wacht en wacht. Waarom? Omdat Hij wil laten zien: 'Het is puur en alleen Mijn wonderlijke macht, die aan de basis staat van dit verbond.' En meteen leert Abram wat het betekent voor een mens, om in dat

bondgenootschap een verbondspartner te zijn. Dat betekent: leren vertrouwen. Leren geloven dat God uiteindelijk Zijn beloften waarmaakt. Dat geldt ook voor ons, vandaag de dag. Betrokken zijn in Gods verbond, in Zijn reddingsplan, dat is een voortdurende oefening in vertrouwen. Blijven geloven, ondanks alles!

God zegt hier tegen Abram: 'Abram, jij zult veel nakomelingen krijgen, vele volken zullen uit jou voortkomen, en dit land zal Ik aan jouw nageslacht geven.' God geeft er ook tekenen bij. Hij onderstreept de belofte. Abram krijgt een nieuwe naam. Abram betekent: 'Vader is verheven'. Abraham betekent: 'Vader van vele volken'. Dus voortaan komt Abraham op de markt, en daar zeggen ze: 'Ha, Abram!' 'Nee,' zegt Abraham dan, 'ik heet niet meer Abram, ik heet nu Abraham.' 'Abraham?' vragen ze dan, en ze moeten natuurlijk lachen. 'Vader van vele volken? Jij? O ja, je hebt een zoon hè, bij de slavin van je vrouw.' 'Dat klopt,' zegt Abraham dan, 'maar ik heb een belofte gekregen: ik zal ook nog een kind krijgen samen met mijn eigen vrouw Sara.' En dan zie je allemaal kijken, een beetje meewarig... 'Ach ja, dat krijg je als je oud wordt.'

De naam Abraham is een teken. En Abraham krijgt nóg een teken, staat er verderop in dit hoofdstuk. Hij en alle mannen in zijn huishouding moeten besneden worden. God zegt: 'Dat is het teken van het verbond.'

En hoe is het verder gegaan? Je zou kunnen zeggen: de hele Bijbel en de wereldgeschiedenis daarna laten zien hoe God die belofte aan Abraham ontvouwt. Het is als een bloem, als een roos, die opengaat. Inderdaad, Abraham en Sara krijgen een kind, Isaäk. In hun ouderdom, terwijl Sara al lang door de overgang heen is. Isaäk krijgt weer een zoon Jakob, en Jakob krijgt later de naam Israël. Abraham wordt de stamvader van Israël, maar niet alleen van Israël. Ook Ismaël krijgt een nageslacht. En via zijn bijvrouw Keturah krijgt Abraham nog zes zonen en wordt hij de stamvader van nog meer volken. Onder meer de Arabieren stammen van Abraham af.

3. God gaat door met Israël

Maar God Zelf gaat met Zijn reddingsplan door via Israël. Dat volk wordt door Hem uitgekozen. In dat volk wordt Jezus geboren, de Zoon van God. Jezus die komt om de wereld te redden, die Zichzelf opoffert aan het kruis, en die zo het kwaad op Zich neemt dat wij mensen op ons geweten hebben. Jezus die het zegt: 'Wie in Mij gelooft, heeft eeuwig leven!' Hij staat op uit de dood, en Hij stuurt Zijn leerlingen de wereld in: 'Ga heen, maak alle volken tot Mijn discipelen, en doop hen in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.'

En zo wordt de doop een nieuw teken, dat je via Jezus onderdeel mag zijn van dat wereldomvattende plan van God.

Na de hemelvaart van Jezus werkt God verder in deze wereld. Hij doet dat via twee lijnen. De ene lijn, dat blijft Israël. Het natuurlijke nageslacht van Abraham. God heeft dat volk gekozen, om via dat volk de wereld te bereiken. En we hebben het gelezen: dat land Kanaän, wat nu Israël is, dat is aan dat volk gegeven. En als je ooit in je leven twijfelt of God bestaat, als je ooit twijfelt of God Zijn beloften waarmaakt, kijk dan naar Israël. Als er nou één volk is, dat had kunnen verdwijnen, en dat had kunnen opgaan in andere volken, is het wel Israël. Altijd opgejaagd, altijd vervolgd, verspreid over de hele wereld... Negentien eeuwen lang verdreven uit het eigen land, totdat in 1947 de Verenigde Naties besloten dat de Joden weer een eigen land zouden krijgen in... dat oude Kanaän, het beloofde land. De eigen grond.

Toen in 1948 de staat Israël werd uitgeroepen, duurde het maar één dag, of vijf Arabische landen vielen Israël aan. Een staat van één dag oud. Maar het wonder gebeurde: Israël overleefde. Keer op keer moest Israël oorlogen voeren om te overleven, en keer op keer gebeurden er tijdens die oorlogen bijzondere wonderen.

Eén voorbeeld: in 1948 was er op de berg Zion in Jeruzalem nog maar een handvol Israëlische soldaten overgebleven, en alle munitie was op. Zij zagen een heel bataljon Jordaanse soldaten op zich afkomen. Maar wat gebeurde er? Opeens schrokken al die soldaten, ze riepen: 'Ibrahim, Ibrahim!' 'Abraham! Abraham!' en ze vluchtten weg. Wat is er gebeurd...?

Michael Greenspan was journalist van CNN in Israël. Hij werd een paar jaar geleden gevraagd om als onderzoeksjournalist een serie te gaan presenteren over wonderen in de geschiedenis van Israël. Die serie heet: 'Against All Odds'. Dat wil zeggen: 'tegen alle verwachtingen in'. Toen Greenspan begon aan die serie, noemde hij zich agnost. Of er een God was, dat wist hij niet. Aan het eind van de serie zei hij tegen de regisseur: 'Als er nou een paar zogenaamde wonderen zouden zijn, dan zou je daar nog best een rationele verklaring voor kunnen bedenken. Maar als je over meer dan honderd wonderen hoort vertellen door goed opgeleide, intelligente mensen, dan moet je wel concluderen dat er iets gebeurd is. Wat dat 'iets' is, dat weet ik nog niet, maar het heeft wel een venster geopend in mijn ziel, een venster waarvan ik niet wist dat ik het had.'

Gods beloften staan als een huis, en Israël is daarvan het levende bewijs, tot de dag van vandaag. Betekent dat dan, dat Israël alles goed doet? Natuurlijk niet! In Israël zelf is er ook volop discussie over alles wat de regering doet. En het hele Palestijnse vraagstuk is ontzettend ingewikkeld. Veel Palestijnen hebben het inderdaad ontzettend moeilijk. En wij zijn geroepen om te bidden om een rechtvaardige,

duurzame vrede. Maar al het water van de zee wist niet uit, dat het bestaan van Israël een wonder is, een teken dat God vasthoudt aan Zijn beloften!

God is trouw gebleven aan Israël. Het volk mag weer wonen in het eigen land. Maar er liggen nog meer beloften! In Romeinen 11 onthult Paulus een geheim. Hij zegt: 'Uiteindelijk zal ook Israël als volk in Jezus de beloofde Verlosser gaan herkennen. Geheel Israël zal gered worden.' Zo houdt God Zijn volk Israël vast, en Hij gaat Zijn weg, vol wonderen.

4. God werkt ook in alle volken!

Maar er is nog een tweede lijn. Via Israël, via Jezus Christus, heeft God Zijn reddingsplan uitgebreid naar de hele wereld. En Zijn werk gaat door! Laat u nooit, nooit wijsmaken, dat het christelijk geloof een aflopende zaak is! 'God zal Zijn waarheid nimmer krenken, maar eeuwig Zijn verbond gedenken!' Dat hebben we gezongen! En zo is het ook! Deze week was ik op een conferentie in Doorn, waar een stuk of tien mensen waren van de Presbyteriaanse Kerk in Brazilië. Een kerk met ongeveer een miljoen leden. Ik zat daar aan de maaltijd naast dr. Arival Dias Casimiro, predikant in São Paulo. Hij vertelde mij, dat hij daar vijftien jaar geleden was begonnen. Er was toen nog een kleine, vergrijsde gemeente met zo'n 70 mensen. Ze zijn toen gaan bidden, en ze zijn aan de slag gegaan. Gewoon, de deuren langs, met mensen in gesprek gaan over het Evangelie. Maar ook in ziekenhuizen, en in bedrijven, en noem maar op. Hij zei: 'Wij proberen tien dingen, en misschien mislukken er acht, maar dan zijn er toch twee gelukt!' Inmiddels bestaat de gemeente nu, vijftien jaar later, uit 700 leden. En vanuit die éne gemeente zijn maar liefst 17 nieuwe gemeenten gesticht!

'Hoe doen jullie dat?' vroeg ik. 'Nou', zei hij, 'gebed is de basis. En dan zenden we een predikant uit, die gaat aan de slag. Het is keihard werken, minstens 60 uur per week: 20 uur de straat op, evangeliseren. 20 uur pastoraat, en 20 uur bidden en voorbereiden van de preek. En dan is er gemiddeld na vier jaar een gemeente die op eigen benen kan staan.'

'Maar hebben jullie dan niet te maken met kerkverlating?' vroeg ik. 'Ja,' zei hij, 'helaas wel. Een aantal mensen in de gemeente merkten dat hun kinderen niet meer naar de kerk wilden. Dus wat deden ze? De moeders kwamen bij elkaar, om samen te gaan bidden voor hun kinderen. Ze noemen zich: "mães da aliança", "moeders van het verbond". Zij pleiten bij God op het verbond. En al heel wat van hun kinderen zijn teruggekomen.'

Tijdens die conferentie, deze week in Doorn, besepte ik opnieuw wat dat betekent: deel uitmaken van Gods reddingsplan voor deze wereld. Daarin te mogen participeren, dat is zo'n ongelooflijk voorrecht! En het is zó spannend! Want hoe wil God jou gaan inschakelen? Wat gaat God doen met Mathijs? Met Jinthe? Hoe gaat hun toekomst eruit zien?

5. Wat God betreft is Zijn verbond met ons. En wat ons betreft?

Eén ding is zeker: de HERE leeft! En Zijn belofte staat als een huis! Kijk naar Israël! Kijk naar Brazilië! Kijk hier om je heen! En kijk dan nog één keer in de tekst. Vers 4: 'Wat Mij betreft,' zegt God, 'Mijn verbond is met u!' Wat Hem betreft: Hij heeft Zijn hand uitgestoken! De vraag is: wat u betreft, wilt u, wil jij Zijn partner zijn in het verbond voor de redding van de wereld?! Amen.